

**Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig  
forretningspraksis**

# **Redegjørelse rapporteringsåret 2022**

**For Strand Unikorn AS**

## Innhold

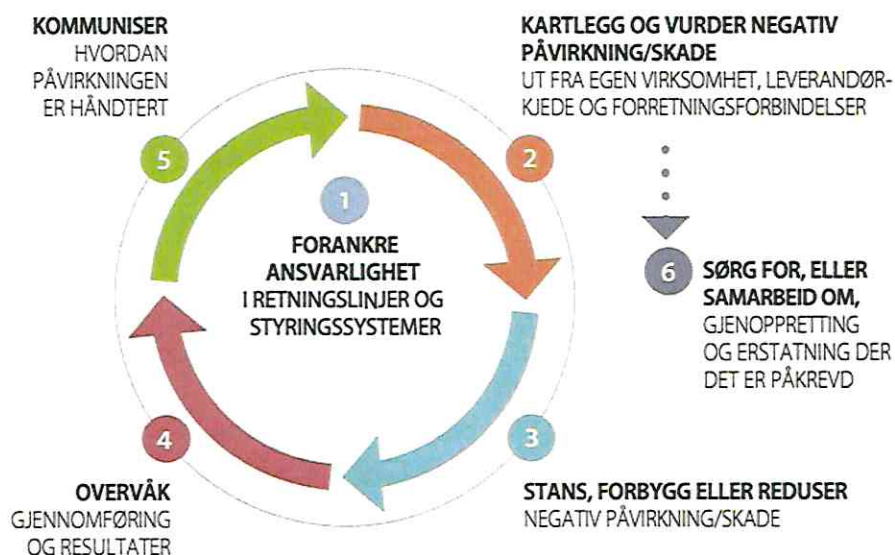
Innhold .....	2
Aktsomhetsvurderinger .....	3
Forord.....	4
Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden .....	5
Nøkkelinformasjon om bedriften .....	5
Nøkkelinformasjon om leverandørkjeden .....	6
Mål og fremdrift i rapporteringsåret .....	7
1. Forankre ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer .....	8
2. Kartlegg og vurder negativ effekt.....	9
3. Stans, forebygg eller reduser negativ påvirkning .....	11
4. Overvåk gjennomføringen og resultater .....	12
5. Kommuniser hvordan påvirkningen er håndtert.....	13
6. Sørg for, eller samarbeid om gjenoppretting og erstatning der det er påkrevd .....	14

## Aktsomhetsvurderinger

Grunnlaget for denne rapporteringen følger av Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) av LOV-2021-06-18-99

I utarbeidelsen av denne rapporten er det lagt til grunn FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv (Figur 1).

Det er utarbeidet en modell med seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.



Figur 1: OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. (Kilde: <https://www.responsiblebusiness.no/verktoy-for-aktsomhetsvurderinger/>)

## Forord

Strand Unikorn AS skal i alle sine aktiviteter respektere alle internasjonalt anerkjente menneskerettigheter i henhold til FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

Vi skal jobbe aktivt med aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis for å oppfylle dette. Aktsomhetsvurderingene som gjennomføres er en risikobasert tilnærming til hele vår drift som skal sikre respekt og ivaretagelse av menneskerettigheter, samfunn og miljø i vår egen virksomhet lokalt så vel som og i hele vår leverandørkjede av varer og tjenester.

For Strand Unikorn AS innebærer dette utvikling, forankring og implementering av bærekraftig forretningspraksis i alle ledd i vår virksomhet og hos alle som jobber for og med oss.

Denne rapporten viser hva vi har utført i 2022, samt våre mål for det kommende året. Vi skal videreutvikle våre etablerte systemer for risikokartlegging og leverandørrevisjoner slik at hensyn til menneskerettigheter er tydelig ivarettatt. Vi har fortsatt en vei å gå men har systematisert arbeidet slik at vi åpent kan presentere både det som er gjennomført og det som fortsatt er under arbeid.

Oslo, 26. juni 2023

I styret for Strand Unikorn AS

  
Audun Løhre  
Styrets leder

  
Arne Medlien  
Styrets nestleder

  
Marius Sylling  
Styremedlem

  
Anne C. Blakstad  
Styremedlem

  
Magne Sørby  
Styremedlem

  
Svein Åge Haugli  
Styremedlem

  
Roger Baadshaug  
Styremedlem

Trude Ulven  
Adm. direktør



## Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

### Nøkkelinformasjon om bedriften

**Navn på bedriften:**

Strand Unikorn AS

**Adresse hovedkontor:**

Strandvegen 15, 2390 Moelv

**Viktigste merker, produkter og tjenester**

Konsernet driver med omsetning av korn, kraftfôr, kraftfôrråvarer og såvarer. I tillegg omsettes handelsvarer som handelsgjødsel og plantevernmidler.

**Beskrivelse av bedriftens struktur**

Strand Unikorn konsern består av Strand Unikorn AS (morselskap), datterselskapene Hundseth Mølle AS (100%), Strand Unikorn spesialproduksjon AS (100%), Strand Unikorn Eiendom AS (100%) og Vestfoldmøllene AS (51,1%). Norgesfôr AS er et tilknyttet selskap gjennom direkte og indirekte eierskap.

Hovedkontoret for virksomheten ligger i Ringsaker kommune. I tillegg har selskapet produksjonsvirksomhet i Sarpsborg og på Hadeland samt kornsiloer i Hamar, Sør-Odal og Oslo. Datterselskapene er lokalisert i Namdalseid kommune i Trøndelag (Hundseth Mølle AS), Moelv i Ringsaker (SUS AS), Jaren på Hadeland (Strand Unikorn Eiendom AS) og i Sandefjord kommune i Vestfold (Vestfoldmøllene AS). Til sammen så er det ca. 130 ansatte i hele konsernet.

**Omsetning i rapporteringsåret (NOK)**

Strand Unikorn AS 1.819.235

**Kontaktperson for rapporten**

Trude Ulven, administrerende direktør Strand Unikorn AS

[trude.ulven@strandunikorn.no](mailto:trude.ulven@strandunikorn.no)

## Nøkkelinformasjon om leverandørkjeden

### Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Strand Unikorn AS er sammen med Norgesfôr AS ansvarlig innkjøper av fôrråvarer, gjødsel, plantevern, samt ulike tilsetningsstoffer på vegne av alle medlemsbedriftene i Norgesfôrkjeden. Innkjøp av alle importråvarer overtas av Norgesfôr AS i løpet av 2023. Strand Unikorn AS håndterer i tillegg et egenutviklet og til dels import sortiment innen såfrø, såvarer og settepotet på vegne av medlemsbedriftene. Transport av tunge importråvarer foregår primært via sjøtransport, imens øvrig import skjer via veitransport.

### Krav til forhold i leverandørkjeden

Vi forventer at våre leverandører og samarbeidspartnere arbeider målrettet og systematisk for etterlevelse av våre retningslinjer for leverandører, derunder prinsipper for bærekraftig forretningspraksis, som dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, antikorrupsjon, dyrevelferd og miljø.

### Våre leverandører skal:

- Følge retningslinjer for leverandører, herunder prinsipper for bærekraftig forretningspraksis.
- Arbeide aktivt med aktsomhetsvurderinger, det vil si: gjøre egne risikokartlegginger for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og stanse, forebygge og redusere slik påvirkning. Tiltakene må overvåkes og vurderes effekten av, og kommuniseres til de berørte. Der leverandøren er ansvarlig for den negative påvirkningen/skaden er leverandøren også ansvarlig for gjenoppretting.
- Vise vilje og evne til kontinuerlig forbedring for mennesker, samfunn og miljø gjennom samarbeid.
- På oppfordring fra Norgesfôr AS og tilhørende medlemsbedrifter kunne dokumentere hvordan de selv, og eventuelt underleverandører, arbeider for å etterleve retningslinjene

Dersom leverandøren, etter gjentatte henvendelser, ikke viser vilje eller evne til å etterleve retningslinjer for leverandører, kan heving av kontrakt forekomme.

## Mål og fremdrift i rapporteringsåret

I rapporteringen skal det inngå hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger og beskrive hvilke utfordringer virksomheten står overfor, hvilke tiltak som gjennomføres for å håndtere utfordringene samt fremdrift og resultater. Denne informasjonen skal deles åpent. Tabell 1 og Tabell 2 gjengir mål og fremdrift for aktiviteter i 2022 og mål for kommende år.

Tabell 1: Mål og fremdrift i rapporteringsåret

Mål og fremdrift i rapporteringsåret	
Mål	Status
Tilegne oss mer kunnskap rundt Åpenhetsloven	Utført våren 22
Implementere Code of Conduct som en del av alle nye leverandøravtaler	Utført sommer 22
Implementere Policy for bærekraftig forretningspraksis	Utført sommer 22
Gjennomføre risikovurderinger av prioriterte produkter (SU og NF)	Utført sommer 22

Tabell 2: Mål for kommende år

Mål for kommende år	
Nr.	Mål
1	Ytterligere forankre arbeidet rundt Åpenhetsloven i Styret og ledelsen
2	Utarbeide og følge fremdriftsplan for arbeid med Åpenhetsloven
3	Jobbe videre med å utføre aktsomhetsvurderinger av leverandørkjeden som er knyttet opp mot kjernevirksomheten til Strand Unikorn AS
4	Videreutvikle rutine for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger og redegjørelser



## 1. Forankre ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer

*Dette trinnet handler om å ha relevante retningslinjer og planer for aktsomhetsvurderinger vedtatt hos ledelsen. Retningslinjer og planer bør omfatte hele virksomheten, leverandørkjeden og forretningsforbindelser. Det er viktig at ansvar for å gjennomføre aktsomhetsvurderinger er tydelig plassert og at alle involverte vet hva de skal gjøre. Dette trinnet handler også om å bidra til ansvarlig forretningsdrift hos leverandører og forretningsforbindelser, gjennom avtaler og kontrakter.*

I 2022 har Strand Unikorn startet arbeidet med å gjennomføre de lovpålagte kravene som følger av åpenhetsloven. Vi har forankret respekt for menneske- og arbeidstakerrettigheter i våre overordnede policyer og styrende dokumenter. Videre har styret i Strand Unikorn blitt orientert om innføringen av åpenhetsloven, hvordan denne aktivt jobbes med i konsernet, og hva som gjenstår av arbeidet.

Offentlig tilgjengelig policy for alle medlemsbedrifter som er tilknyttet Norgesfôr finnes her:

<https://www.norgesfor.no/om-norgesforkjeden/policy-for-baerekraftig-forretningspraksis-norgesfor/>

Retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis er utarbeidet i samarbeid med Norgesfôr AS. Den forklarer Strand Unikorn AS, Norgesfôr AS og tilhørende medlemsbedrifter sitt engasjement for bærekraftig forretningspraksis og forpliktelser rundt dette. Retningslinjer er tatt til orientering i Styret til Norgesfôr AS den 15.06.23 og i Styret til Strand Unikorn AS den 26.06.23.

I 2022 ble ansvaret for aktsomhetsvurderinger i Strand Unikorn og Norgesfôr AS lagt til en tverrfaglig faggruppe som samarbeider tett med revisjonsgruppen og leverandøransvarlige.

Det praktiske ansvaret for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger i Strand Unikorn AS er lagt til de respektive leverandøransvarlige som samarbeider tett med kvalitetsleder.



## 2. Kartlegg og vurder negativ effekt

*Dette trinnet handler om å identifisere virksomhetens mulige og faktiske negative effekt, inkludert i leverandørkjeden, for å kunne prioritere den mest alvorlige risikoen for mennesker, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere risikoområder for grundigere kartlegging og tiltak. Videre handler det om å vurdere hvordan bedriften er involvert i eventuell negativ effekt, for å fastslå riktig respons. Involvering av interessenter er sentralt.*

### Prioritert negativ påvirkning/skade for mennesker og samfunn

Kartlegging og prioritering vil være en kontinuerlig prosess. Det ble valgt å starte med å vurdere fôrråvarer fra ulike leverandører i 2022 (Tabell 3). Disse innkjøpene gjøres indirekte via europeiske grossister. Andre deler av leverandørkjeden som er knyttet opp mot kjernevirksomheten, slik som transport, vil også bli en del av aktsomhetsvurderingene.

Det pågår samtidig et kontinuerlig arbeid med HMS risikovurderinger i alle avdelinger i egen virksomhet.

*Tabell 3: Virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker og samfunn på prioriterte produkter som har blitt risikovurdert i 2022. De prioriterte risikoene som er listet opp i tabellen vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, som viser hvordan vi arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.*

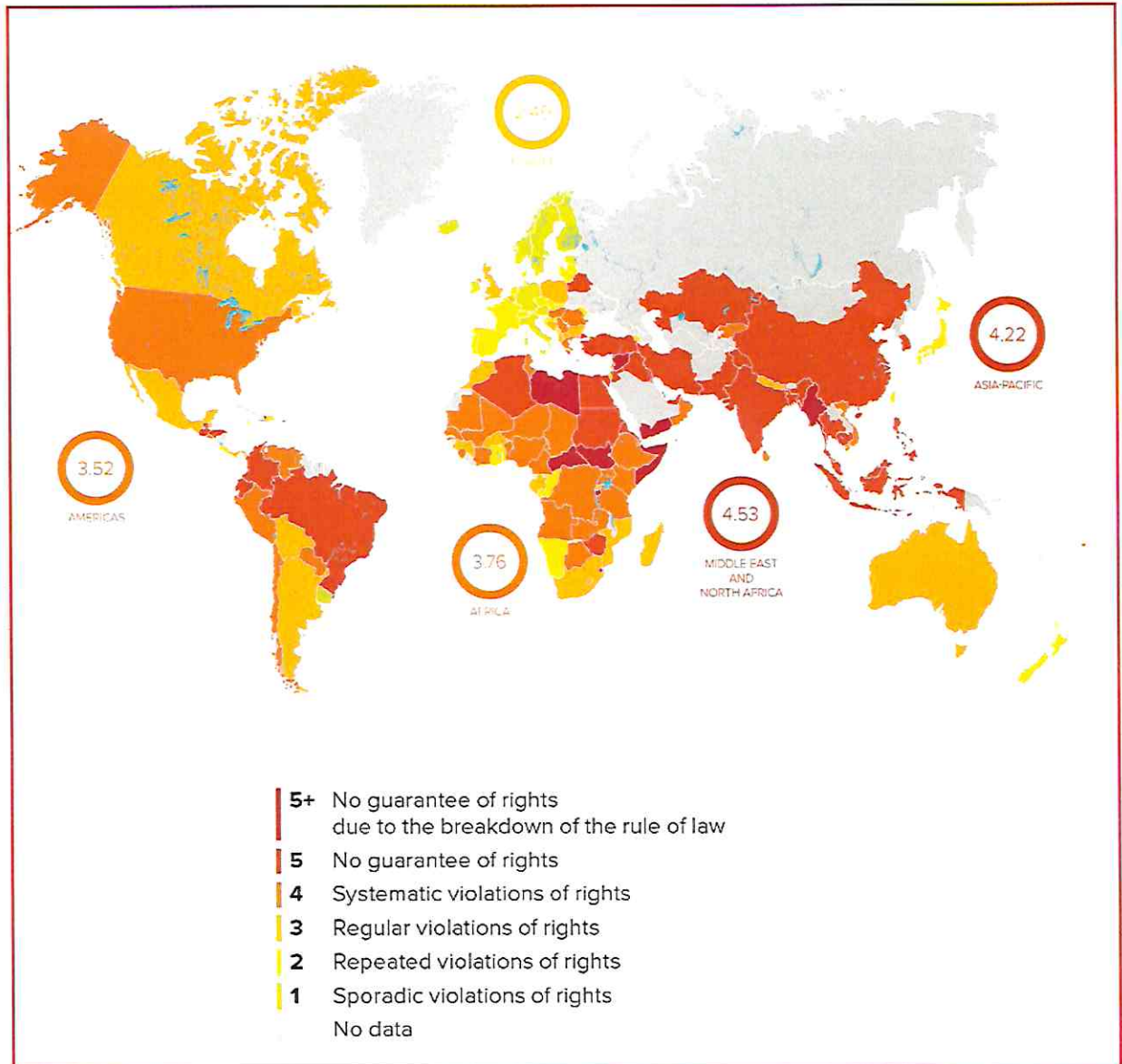
Prioriterte produkter 2022	Innkjøpere	Grossistland	Opprinnelsesland	Prioriterte risikoområder
Palme	Norgesfôr AS	Norge	Indonesia, Malaysia	Marginaliserte befolkningsgrupper
		Sverige		
		Danmark		
Soya	Strand Unikorn AS og Norgesfôr AS	Norge	Brasil, Europa, Canada	Marginaliserte befolkningsgrupper
Vitaminer/mineraler	Norgesfôr AS	Norge	Kina m.fl.	Arbeidsvilkår
		Nederland		
		Sverige		
Maisgluten	Strand Unikorn AS	Sveits	Kina	Arbeidsvilkår

# Strand

Begrunnelse på hvorfor disse utfordringene er prioritert som mest vesentlige for mennesker og samfunn

Man har valgt å starte med å vurdere disse fôrråvarene pga egne vurderinger og erfaringer, samt opprinnelsesland, basert på 2022 ITUC Global Rights Index.

<https://www.globalrightsindex.org/en/2022>



Figur 2: 2022 ITUC Global Rights Index (Kilde: [https://files.mutualcdn.com/ituc/files/3.-EN-GRI-Map-Twitter\\_2022-07-03-135648.png](https://files.mutualcdn.com/ituc/files/3.-EN-GRI-Map-Twitter_2022-07-03-135648.png))

## 3. Stans, forebygg eller reduser negativ påvirkning

*Dette trinnet handler om å håndtere funn fra kartleggingen, ved både å stanse egen negativ påvirkning, og å utvikle og iverksette planer og rutiner for å forebygge framtidig negativ påvirkning.*

Det er utviklet en policy for bærekraftig forretningspraksis, samt en Code of Conduct som våre leverandører må signere før de godkjennes som leverandør til Norgesfôrkjeden/ Strand Unikorn. Vi opplever av og til at enkelte av leverandørene ikke vil signere vår Code of Conduct fordi leverandøren har sin egen. Dersom denne oppfyller eller overgår våre krav, blir den akseptert.

Det er utarbeidet et årshjul for revisjoner (revisjonsplan) for å sikre en systematisk oppfølging av leverandørene. I tillegg er det laget en plan for å gjennomføre fysiske leverandørrevisjoner hos utvalgte leverandører basert på råvaren eller tjenestens kritikalitet og risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Det skal gjennomføres en (1) fysisk revisjon per år. Alle råvareleverandører skal revideres ved egenrevisjon minimum hvert 3. år.

I tillegg til oppfølging av leverandører jobber vi med alternative råvarer for å øke andelen lokalt produserte råvarer i kraftfôret. Dette gir oss bedre kontroll på leverandørkjeden i tillegg til at vi mener det er viktig ut fra et bærekraftperspektiv.

## 4. Overvåk gjennomføringen og resultater

*Dette trinnet handler om å sikre at bedriften har nok informasjon til å vurdere om det som gjøres faktisk fungerer. Gode systemer for å registrere og håndtere informasjon danner også grunnlaget for at virksomheten kan kommunisere eksternt.*

Det vil utarbeides en revisjonsplan for der blant annet aktsomhetsvurderinger og oppfølging av etterlevelse av Code of Conduct inngår. Revisjonsplanen skal sikre at fysiske revisjoner og egenrevisjoner blir utført. Den interne arbeidsgruppen i Norgesfôrkjeden har ansvaret for at årshjulet for leverandørrevisjoner oppdateres årlig. Det skal etableres en revisjonsgruppe bestående av representanter fra innkjøp, kvalitet og eventuelt andre relevante nøkkelpersoner som har ansvaret for gjennomføring av revisjoner. Disse personene vil sikres tilstrekkelig oppdatert kompetanse til å gjennomføre revisjoner.

Der det oppdages negative effekter i leverandørkjeden, har leverandøransvarlig ansvar for oppfølging av leverandøren.



## 5. Kommuniser hvordan påvirkningen er håndtert

*Dette trinnet handler om å kommunisere eksternt om hvordan virksomheten håndterer risiko, og om hvordan skade i egen virksomhet og i leverandørkjeden eller hos andre forretningsforbindelser er håndtert. Kommunikasjon med berørte rettighetshavere er viktig.*

Strand Unikorn AS søker å ha en god og åpen dialog med leverandører. Oppfølging skjer via statusmøter, egenrevisjoner, fysiske revisjoner og løpende dialog. Denne praksisen har vært etablert i lengre tid, men arbeidet med fysiske revisjoner har blitt utsatt i forbindelse med pandemien. Fremover vil aktsomhetsvurderinger implementeres som en naturlig del av dette arbeidet.

Policy for bærekraftig forretningspraksis og Code of Conduct er publisert på våre nettsider.

<https://www.norgesfor.no/strand-unikorn/om-strand-unikorn/policy-for-baerekraftig-forretningspraksis-norgesfor/>

<https://www.norgesfor.no/strand-unikorn/code-of-conduct/>

Redegjørelse for rapporteringsåret 2022 er publisert på Strand Unikorn AS hjemmeside.

## 6. Sørg for, eller samarbeid om gjenoppretting og erstatning der det er påkrevd

*Dette trinnet handler om å rette opp skade bedriften har forårsaket eller bidratt til. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, at de som er skadelidende eller potensielt skadelidende har tilgang til en klageordning for å få sin sak hørt.*

Det er i kalenderåret 2022 ikke gjennomført fysiske revisjoner, men vi har hatt dialog med nøkkelleverandørene av risikoproduktene nevnt over. Videre er Code of Conduct for leverandører gjennomgått med disse. I dette arbeidet er det ikke avdekket forhold som har innvirkning på vårt forhold til våre leverandører eller i Strand Unikorns egen virksomhet, slik at det har ikke vært noe behov for å iverksette tiltak.